รายละเอียดโครงการการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดน
(คพก.มท. 1)

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) กำหนดทิศทางการพัฒนาไปสู่สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับในการประชุมเชิงปฏิบัติการหัวหน้าส่วนราชการระดับปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่า เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) โดยในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth and Competitiveness)

๑.๒ ปัจจุบันประเทศไทยมีรายได้ที่สำคัญ ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศส่วนหนึ่งมาจากการค้าชายแดน ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้มีความพร้อมในศักยภาพ และความสามารถในการแข่งขัน ในด้านต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณจุดผ่านแดน การจัดระเบียบผังเมืองและชุมชน การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ การส่งเสริมความสัมพันธ์ในพื้นที่กับประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๓ กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการจัดระเบียบและการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ซึ่งมีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย ในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยประเทศไทยมีจังหวัดที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านทั้ง ๔ ด้านประเทศ จำนวน ๓๑ จังหวัด ประกอบไปด้วยด่านชายแดนหลักที่มีศักยภาพพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรนทางการค้า จุดผ่อนปรนการค้าที่จะยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนถาวรแห่งใหม่ และจุดผ่อนปรนทางการค้าที่จะเปิดใหม่ รวมทั้งจังหวัดชายแดนที่ไม่มีด่านหรือจุดผ่อนปรนแต่มีแนวโน้มในการพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งสิ้น ๑๐๓ แห่ง ให้เกิดการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนที่จะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อหลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลางตามแนวทางยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy)

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดชายแดนและพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการพัฒนาด่าน และเมืองชายแดน ในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

๒.๒ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการ บุคลากร ระเบียบกฎหมายและประชาชน ให้มีความพร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดน

๒.๓ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้แก่หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนในพื้นที่ ให้มีศักยภาพรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนอย่างทั่วถึง

๒.๔ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ในระดับพื้นที่ระหว่างจังหวัดชายแดนกับเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน

๓. กลุ่มเป้าหมาย เมืองเศรษฐกิจชายแดน จำนวน ๑๐๓ แห่ง ในพื้นที่ ๓๑ จังหวัดชายแดน

๔.งบประมาณ งบประมาณของสำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สป. วงเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าร้อยล้านบาทถ้วน)

/๕. หลักเกณฑ์...

๕. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดน

๕.๑ หลักเกณฑ์การจัดทำโครงการ

(๑) เป็นโครงการพัฒนาในพื้นที่เมืองชายแดน ที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทยในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจฐานราก อาทิ การพัฒนาศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ จากสังคมเกษตรเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจการค้าขายชายแดน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่บริเวณด่านชายแดน

- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยในบริเวณด่านชายแดน อาทิ การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ในรูปแบบต่างๆ (ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าสิ่งผิดกฎหมาย) และการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบพื้นที่บริเวณด่านชายแดน เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว อาทิ การบริการการข้ามแดน (border pass) การจัดระเบียบการรักษาความปลอดภัยและการจราจร

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างศักยภาพชุมชน อาทิ การเสริมสร้างองค์ความรู้ให้ประชาชนในพื้นที่ เพื่อการปรับตัวของชุมชน สังคม ในบริเวณพื้นที่ด่านชายแดน

- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาศักยภาพของบุคลากรและระบบบริหารจัดการ ของหน่วยงานในพื้นที่บริเวณด่านชายแดน อาทิ ระเบียบกฎหมายและลักษณะการบริหารการปกครองของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะนโยบายของผู้นำท้องถิ่นต่างประเทศ ที่มีพื้นที่ติดกับบริเวณด่านชายแดนไทย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ความเชื่อมโยงระหว่างกันในพื้นทีในบริเวณด่านชายแดน อาทิ การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในระดับพื้นที่ ทั้งบริเวณด่านและพื้นที่ปกครองระดับจังหวัด

(๒) เป็นโครงการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดชายแดน และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการพัฒนาด่านและเมืองชายแดน

(๓) เป็นโครงการที่มุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวกับเมืองชายแดนประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกัน

(๔) เป็นโครงการที่ไม่ซ้ำซ้อนและไม่มีงบประมาณจากแหล่งอื่นสนับสนุน

(๕) เป็นโครงการที่มีความพร้อม และสามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อได้รับงบประมาณ

(๖) เป็นโครงการที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๕.๒ เงื่อนไขและลักษณะต้องห้ามของโครงการ

(๑) โครงการที่เป็นการบริการสาธารณะ การบริการประชาชนหรืออื่นๆ ซึ่งเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานอยู่แล้ว ยกเว้นกรณีเป็นเรื่องสำคัญจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งไม่มีงบประมาณจากแหล่งอื่น และหากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหาย

(๒) การเดินทางไปราชการต่างประเทศ เว้นแต่เป็นการส่งเสริมการค้าชายแดนและการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน/ประเทศในภูมิภาคอาเซียน

(๓) เป็นโครงการที่มีลักษณะการก่อสร้างใหม่

(๔) การจัดซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยทั่วไป

(๕) การจัดซื้อรถยนต์

(๖) โครงการเป็นกิจกรรมย่อย ที่ไม่มีการบูรณาการเชื่อมโยงกิจกรรมเข้าด้วยกัน

(๗) โครงการฝึกอบรมหรือสัมมนา เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร

/๖. กรอบ...

๖. กรอบแนวทางการใช้จ่ายงบประมาณ

(๑) จัดสรรให้กับจังหวัดชายแดน เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดน จำนวน ๔๕๐ ล้านบาท โดยพิจารณาจากทำเลที่ตั้งและศักยภาพของพื้นที่ ความสำคัญเร่งด่วน และแนวโน้มของการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนในแต่ละพื้นที่ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

(๒) งบประมาณด้านการอำนวยการและบริหารจัดการ เพื่อขับเคลื่อนโครงการการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดน จำนวน ๕๐ ล้านบาท ได้แก่

- การประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนกลไกการพัฒนาเศรษฐกิจเมืองชายแดน
- การประชุมเพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนระหว่างหน่วยงานและจังหวัดชายแดนไทย-ประเทศเพื่อนบ้าน
- การพัฒนาและบริหารจัดการ
- การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเผยแพร่การดำเนินงานพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดน
- การติดตาม กำกับดูแล และการประเมินผลโครงการในพื้นที่เมืองเศรษฐกิจชายแดน
- การสนับสนุนการดำเนินงานอื่น ๆ ภายใต้โครงการการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนที่มีความจำเป็น เร่งด่วน

๗. ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สป.

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนได้รับการแก้ไขปัญหาและมีความพร้อมในการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๙.๒ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวชายแดน

๙.๓ จังหวัดชายแดนและพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษมีศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขัน ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว